

Sygnatura akt I C 647/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Dorota Krawczyk

Protokolant: sekr. sąd. Anna Frankowska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2019 r.

na rozprawie sprawy

z powództwa Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko W. M. (1)

o zapłatę

- zasądza od pozwanego W. M. (1) na rzecz powoda Banku (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 113.491,25 zł (sto trzynaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych 25/100) z odsetkami umownymi w wysokości zmiennej stopy procentowej stanowiącej dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie wynoszących na dzień wniesienia pozwu 14,00% w stosunku rocznym z ograniczeniem do odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 03 marca 2018 roku do dnia zapłaty;
- nie obciąża pozwanego W. M. (1) kosztami procesu;
- przyznaje na rzecz radcy prawnego A. A. kwotę (...),00 (cztery tysiące czterysta dwadzieścia osiem 00/100) złotych brutto tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pozwanemu W. M. (1) z urzędu i nakazuje wypłacić ją ze Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Sygn. akt I C647/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 marca 2018 roku, powódka (...) Bank S.A. we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego W. M. (1) na jej rzecz kwoty 113.491,25 zł z odsetkami umownymi stanowiącymi dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, wynoszące na dzień wniesienia pozwu 14 % w stosunku rocznym z ograniczeniem do odsetek maksymalnych za opóźnienie, od dnia 2 marca 2018 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu w wysokości według norm przepisanych (k. 4-7). W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany zawarł z powódką w dniu 26 lutego 2016 roku umowę pożyczki.

Pismem z dnia 12 grudnia 2017 roku (nadanym w dniu 13 grudnia 2017) powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki z dnia 26 lutego 2016 roku z uwagi na nieuregulowanie zaległości wynikających z umowy i postawił całą należność z tytułu pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. (k.20)

Pismem z dnia 12 lutego 2018 roku powód skierował do pozwanego przedsądowe wezwanie do zapłaty poprzez dokonanie spłaty całości zadłużenia które na dzień sporządzenia niniejszego pisma wynosiło 113447,22 zł.

W związku z nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego - brakiem terminowego regulowania wpłat, zadłużenie z tytułu umowy zostało z dniem 18 stycznia 2018 r. postawione w stan pełnej wymagalności.

W dniu 2 marca 2018 r. na podstawie art. 95 ustawy – Prawo bankowe wystawiła wyciąg z ksiąg rachunkowych banku, na kwotę objętą pozwem, na którą składają się: kwota 110.318,63 zł tytułem niespłaconego kapitału, kwota 1.860,54zł tytułem odsetek umownych, kwota 1.312,08 zł tytułem odsetek od należności przeterminowanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 9 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie I Nc 59/18 Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 51).

W 30 kwietnia 2018 roku pozwany wniósł skutecznie sprzeciw, którym zaskarżył wydany nakaz zapłaty, wnosząc o oddalenie powództwa w całości (k. 33-37). W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany wskazał, że został oszukany i wprowadzony w błąd przy zawieraniu umowy. Wskazał, że w Prokuraturze (...) we W. w sprawie I Ds. 41/2016 prowadzone jest postępowania karne, zaś pośrednicy finansowi, działający przy ul. (...) w P., którzy namówili go do zawarcia umowy, zostali aresztowani, bądź aresztowane zostało ich kierownictwo. Pozwany wskazał, że działalność biura była głośną sprawą medialną, zaś za działania pośredników winien odpowiadać bank. Pozwany wskazał ponadto, że jego zdziwienie budzi fakt, że umowę z powodem zawarł w M., zaś miejsce i data zawarcia umowy są dopisane charakterem pisma nienależącym do pozwanego. Pozwany wskazał także, że za namową pośredników zawarł z powodem umowę o kredyt. Został podstępem wprowadzony w błąd co do treści umowy, zaś gdy zorientował się, że coś się nie zgadza złożył stosowne oświadczenie i uchylił się od skutków prawnych zawartej umowy. Pozwany wskazał, że w związku z tym w jego ocenie umowa jest nieważna i nie powinna wywoływać żadnych skutków prawnych. Wskazał ponadto, że żądana przez bank kwota jest zbyt wysoka, albowiem pozwany przez pewien okres spłacał kredyt.

W piśmie z dnia 26 września 2018 r. powódka oświadczyła, że podtrzymuje powództwo w całości, wskazując, że z ostrożności procesowej, gdyby sąd uznał iż w spornej sprawie doszło do spełnienia świadczenia pieniężnego na rzecz pozwanego w wykonaniu nieważnej czynności prawnej za zasadne o uznanie roszczenia powoda o zwrot przez pozwaną świadczenia nienależnego na zasadzie art. 410 § 2 K.c., będącego szczególnym przypadkiem bezpodstawnego wzbogacenia -art. 405 KC (k.63).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. M. i W. M. (1) są małżeństwem. D. M. chcąc spłacić swoje zobowiązania kredytowe postanowiła zaciągnąć kredyt konsolidacyjny. Skontaktowała się z nią w lutym 2016 roku biuro pośrednictwa kredytowego (...) S.A. działające przy ul. (...) w P.. Nr telefonu mogli mieć od partnera córki, który wcześniej tam był.

Na spotkaniu D. M. została poinformowana, że jej dochody są zbyt niskie oraz że kredyt konsolidacyjny może zaciągnąć dla niej ktoś inny kto ma większe zarobki. Poprosiła męża i następnego dnia D. M. udała się do biura (...) S.A. działającego przy ul. (...) w P. z mężem W. M. (1).

D. M. powiedziała, że chce kredytu około 50.000zł, a pracownicy (...) S.A. we W. powiedzieli, że musi wziąć kredyt 100.000zł ponieważ prowizja jest wysoka.

W. M. (1) w dniu 19 lutego 2016 roku zawarł z (...) S.A. we W. umowę o świadczenie usług pośrednictwa finansowego. Zgodnie z zawartą umową zleceniobiorca zobowiązał się do świadczenia usług pośrednictwa finansowego, w tym pozyskania na rzecz zleceniodawcy ofert finansowych. W ramach tej umowy pośrednictwa finansowego zaproponował sporny kredyt.

W dniu 25 marca 2016 roku żona pozwanego D. M. zawarła z (...) S.A. we W. umowę o świadczenie usług pośrednictwa finansowego.

(dowód: umowa o świadczenie usług pośrednictwa finansowego k. 240-242, zeznania D. M. – k. 121-122 minuty 00;02;19-00;38;00, k. 310-311 minuty od 00.03.46-00.17.48, zeznania W. M. (1) – k. 83-84 minuty 00.02.0800.32.56, k.320, potwierdzenie wykonania przelewu k. 153)

W dniu 26.02.2016 r. pozwany W. M. (1) zawarł z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. umowę pożyczki nr (...).

Na podstawie spornej umowy Bank udzielił pozwanemu, na jego wniosek pożyczki w kwocie 122.248,06 zł na warunkach określonych w niniejszej umowie pożyczki oraz Regulaminie udzielania pożyczek i kredytów w (...) Banku S.A. (Regulaminie pożyczki).

Zgodnie z dyspozycją Pożyczkobiorcy, w dniu zawarcia umowy pożyczki Bank zobowiązał się przekazać środki z przyznanej P., w wysokości wskazanej w ust. 6, na pożyczkobiorcy.

Pożyczkobiorca zobowiązał się w umowie do zapłaty opłat, prowizji i innych kosztów związanych z udzieleniem pożyczki, w wysokości:

a) opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku oraz sporządzenie i zawarcie umowy pożyczki: 100,00 zł

b) prowizja bankowa od udzielonej P.: 11.758,08 zł.

Wskazane opłaty, prowizje i inne koszty związane z udzieleniem pożyczki bank miał pobrać jednorazowo z kwoty pożyczki.

Bank zobowiązał się przekazać pozwanemu kwotę 110.390,00 zł w dniu zawarcia umowy na wskazany przez pozwanego jego rachunek bankowy (...).

Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosiła: 177.453,08 zł i składała się z:

a) Całkowitej kwoty pożyczki wskazanej w ust. 6,

b) Całkowitego kosztu pożyczki, na który składają się;

-opłaty, prowizje i inne koszty związane z udzieleniem P. wskazane w ust 4,

- odsetki umowne w kwocie 55 205,02 zł.

Oprocentowanie nominalne pożyczki zostało określone na 8,70% w stosunku rocznym i było stałe. Odsetki naliczane miały być od kapitału pozostającego do spłaty, przy czym oprocentowanie nominalne nie mogło w stosunku rocznym przekraczać stopy odsetek maksymalnych, przewidzianych w art. 359 Kodeksu cywilnego, które w dniu zawarcia niniejszej umowy pożyczki wynosiło 2-krotność stopy odsetek ustawowych, czyli 10,00% w stosunku rocznym. Jednocześnie w umowie zastrzeżono, że w przypadku, gdy stopa odsetek maksymalnych była niższa niż określone w niniejszej umowie pożyczki oprocentowanie nominalne, za okres, w którym stopa odsetek maksymalnych będzie niższa niż umowne oprocentowanie nominalne, Bank będzie naliczał odsetki wg obowiązującej w danym dniu stopy odsetek maksymalnych. W przypadku, gdyby stopa odsetek maksymalnych była wyższa od oprocentowania nominalnego określonego w niniejszej umowie pożyczki, odsetki miały być liczone wg oprocentowania nominalnego.

Rzeczywista roczna stopa oprocentowania spornej pożyczki ((...)) wynosiła 11,93% i została wyliczona przy następujących założeniach, że :

a) umowa pożyczki obowiązuje przez okres wskazany w ust. 1. a Pożyczka będzie spłacana **w 108 równych ratach kapitałowo-odsetkowych** (za wyjątkiem ostatniej raty, która jest ratą wyrównawczą) płatnych w terminach wymagalności rat określonych w umowie pożyczki, **całkowita kwota pożyczki wynosiła 110.390,00 zł i została wypłacona jednorazowo.**

Splata pożyczki zabezpieczona została pełnomocnictwem do pobierania środków z Rachunku wskazanego w § 2 ust. 4 na zaspokojenie wymagalnych wierzytelności Banku z tytułu udzielonej P..

Koszty ustanowienia, zmiany i wygaśnięcia Zabezpieczeń splaty P. obciążały pożyczkobiorcę.

Zgodnie z treścią § 2 umowy pożyczkobiorca zobowiązał się do splaty pożyczki w 108 ratach, których wysokość wynosiła 1.643,09zł, z wyjątkiem ostatniej raty wyrównawczej, która wynosiła 1.642,45 zł. Termin płatności rat określono na 15 dzień każdego miesiąca. Pierwsza rata płatna w dniu 15.04.2016 r., a ostatnia rata wyrównawcza do dnia 14.03.2025 r.

Splaty rat pożyczki miały być dokonywane z Rachunku: (...) na podstawie odrębnego pełnomocnictwa udzielonego Bankowi przez pozwanego. Pożyczkobiorca zobowiązał się do zapewnienia na ww. rachunku, w terminie wymagalności każdej raty pożyczki, środków wystarczających na splatę raty. W przypadku, gdy środki zgromadzone na Rachunku w wyznaczonych dniach splat nie wystarczyły na pokrycie całości wymagalnej splaty, Bank codziennie będzie dokonywał sprawdzenia salda Rachunku i pobierał środki, aż do całkowitego zaspokojenia wymagalnego zadłużenia.

Skutkiem niespłacenia przez pożyczkobiorcę raty pożyczki w terminie ustalonym w umowie pożyczki, albo spłacenie jej w niepełnej wysokości spowodować miało uznanie niespłaconej należności za zadłużenie przeterminowane. Od zadłużenia przeterminowanego z tytułu kapitału Bank pobiera odsetki karne naliczane są wg zmiennej stopy procentowej, odpowiadającej odsetkom maksymalnym za opóźnienie przewidzianym w art 481 Kodeksu cywilnego, które na dzień zawarcia niniejszej umowy pożyczki wynosiły 2-krotność odsetek ustawowych za opóźnienie, czyli 14,00% w stosunku rocznym. W przypadku zmiany wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie Bank był upoważniony dokonać odpowiednich zmian (spadek/wzrost) wysokości oprocentowania zadłużenia przeterminowanego, określonego w zdaniu powyżej.

W przypadku zwłoki w spłacie zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki przekraczającej 5 dni, Bank mógł podjąć działania windykacyjne w następującej kolejności: monity przy pomocy środków porozumiewania się na odległość (telefoniczne, krótkie wiadomości tekstowe SMS, automatyczne wiadomości głosowe, na wskazany Bankowi adres e-mail, za pośrednictwem serwisu eurobank O.), monity listowne, windykacyjne wizyty terenowe, informując każdorazowo Pożyczkobiorcę i każdego z Poręczycieli o wymaganym zadłużeniu oraz określając warunki splaty.

Za wskazane czynności Bank pobierał opłaty zgodnie z Tabelą opłat i prowizji (Tabelą pożyczki), wskazaną w § 5, z tym zastrzeżeniem, iż:

- a) opłaty zostaną pobrane za nie więcej niż 2 monity listowne w odniesieniu do Pożyczkobiorcy i każdego Poręczyciela oraz nie więcej niż 2 windykacyjne wizyty terenowe w danym miesiącu kalendarzowym, po przeprowadzeniu przez Bank określonego działania windykacyjnego,
- b) Bank nie nalicza opłat za działania windykacyjne prowadzone w formie monitów przy pomocy środków porozumiewania się na odległość,
- c) opłata za windykacyjną wizytę terenową zostaje naliczona, jeżeli wysokość przeterminowanego zadłużenia wynosi co najmniej 160 zł,
- d) monity listowne przesyłane są listem zwykłym, za wyjątkiem wezwania do zapłaty zaległych rat, o którym mowa w ust 12 oraz w § 4 ust 6 pkt a), które wysyłane jest listem poleconym.

Pożyczkobiorca w czasie obowiązywania umowy pożyczki był uprawniony do częściowej lub całkowitej wcześniejszej splaty pożyczki na wskazany w ust. 5 umowy rachunek kredytowy i każda wpłata dokonana na Rachunek kredytowy wskazany w ust 5 miała zostać zaliczona zgodnie z kolejnością wskazaną w ust. 6 i pomniejsza kapitał wymagany do splaty oraz powoduje zmniejszenie wysokości ostatniej raty (wyrównawczej) i/lub skrócenie harmonogramu splat P.. Wysokość pozostałych rat oraz terminy ich wymagalności pozostaną bez zmian.

Bank został uprawniony do pobierania opłat i prowizji określonych w Tabeli pożyczki, wskazanej w § 5 umowy pożyczki.

Zgodnie § 3 umowy pożyczkobiorcy przysługuje prawo do odstąpienia od niniejszej umowy pożyczki, bez podania przyczyny, w terminie 14 dni od daty jej zawarcia, poprzez złożenie pisemnego oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy pożyczki należy złożyć w dowolnej P. tub wysłać za pośrednictwem poczty na adres Banku wskazany w oświadczeniu o odstąpieniu (przy wysyłce liczy się data stempla pocztowego). Po zrealizowaniu prawa do odstąpienia od umowy pożyczki, Pożyczkobiorca zobowiązany jest, najpóźniej w ciągu 30 dni od daty złożenia oświadczenia o odstąpieniu, do zwrotu Bankowi nienależnego świadczenia w wysokości 110390,00 zł.

Pożyczkobiorca zobowiązany jest do zwrotu środków należnych Bankowi z tytułu odstąpienia poprzez wpłatę na Rachunek kredytowy wskazany w § 2 ust 5. W przypadku niezwrócenia ww. kwoty świadczenia w terminie określonym w ust. 1, Bank kieruje sprawę na drogę postępowania sądowego.

Pożyczkobiorcy przysługuje prawo wypowiedzenia umowy pożyczki, w formie pisemnej, z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

Bank ma prawo wypowiedzenia umowy pożyczki, w formie pisemnej, z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, tylko w następujących przypadkach:

a) braku spłaty pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności i nieuregulowania zaległości w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania Banku do zapłaty zaległych rat w formie monitu wysłanego listem poleconym;

b) ujawnienia, iż Pożyczkobiorca tub Poręczyciele złożyli sfalszowane dokumenty tożsamości lub dokumenty potwierdzające osiągnięty dochód stanowiące podstawę do oceny zdolności kredytowej przez Bank, lub niezgodne z prawdą oświadczenia dotyczące źródła dochodu, poziomu zobowiązań finansowych lub pozostałych zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania kredytowe, z których nie może się wycofać, wskazanych we wniosku kredytowym lub w umowie pożyczki;

c) nieustanowienia lub nieutrzymywania przez Pożyczkobiorcę uzgodnionego przez Strony Zabezpieczenia, z wyjątkiem pełnomocnictwa, o którym mowa w § 1 ust 10;

d) niedotrzymania przez Pożyczkobiorcę warunków określonych w umowie cesji praw z polisy ubezpieczeniowej, jeżeli ubezpieczenie jest Zabezpieczeniem spłaty P.;

e) zmiany przez Pożyczkobiorcę/Ubezpieczającego osoby uposażonej do otrzymania świadczenia z tytułu ubezpieczenia na wypadek śmierci bądź osoby uprawnionej do odbioru świadczenia z tytułu innego ubezpieczenia, jeśli Bank jest wskazany w nim jako osoba uprawniona do odbioru świadczenia, a ubezpieczenie to jest Zabezpieczeniem spłaty P.;

f) odstąpienia lub wypowiedzenia umowy ubezpieczenia indywidualnego, jeśli ubezpieczenie jest Zabezpieczeniem spłaty P..

We wszelkich sprawach nieuregulowanych w umowie pożyczki zastosowanie mają postanowienia Regulaminu pożyczki.

W dniu 26 lutego 2016 roku W. M. (2) oświadczył, że wszystkie dane i oświadczenia złożone przez niego w związku z ubieganiem się o Pożyczkę są zgodne ze stanem faktycznym i aktualne w dniu zawarcia umowy pożyczki. Jednocześnie potwierdził, że zapoznał się z treścią art 297 § 1 Kodeksu karnego oraz został uprzedzony o odpowiedzialności karnej wynikającej z ww. przepisu.

Oświadczenie zostało własnoręcznie podpisane przez pozwanego W. M. (1).

Do umowy pożyczki załączono harmonogram spłat, gdzie wskazano, że kwota udzielonej pożyczki wynosi 122 248,06 zł, liczba rat 108 po 1643,09zł, ostatnia w kwocie 1642,45zł, oprocentowanie 8,70%, prowizja bankowa od udzielonej pożyczki – 11.756,06zł, całkowita kwota do spłaty – 177.453,08zł. Harmonogram spłat został podpisany przez pozwanego.

Pozwany zawarł i podpisał umowę o sporny kredyt w siedzibie Euro Banku w P.. Pozwany podpisał każdą stronę umowy i harmonogramu spłaty.

W imieniu Euro Banku sporną umowę zawierała i podpisała K. B.- pracownik Banku.

Żona pozwanego D. M. w dniu 26 lutego 2016 roku wyraziła zgodę na zawarcie przez pozwanego spornej umowy pożyczki. W tej Z. wskazano dokładnie kwotę pożyczki, co wchodzi w skład pożyczki.

Pozwany pożyczkę wziął dla żony. Żona miała kredyt do spłacenia w kwocie około 70.000zł i nie miała z czego spłacać. Wziął około 100.000zł kredytu, aby żona mogła spłacić swój kredyt. Pozwany 70.000zł przekazał żonie a z pozostałych pieniędzy spłacał raty.

(dowód: zeznania pozwanego W. M. (1) k. 83-84 minuty 00.02.0800.32.56, k.320, umowa nr (...) wraz z oświadczeniem k.12 verte, harmonogram spłat k. 13-14, zgoda współmałżonka k. 15, wniosek kredytowy wraz z załącznikiem k.16 - 19)

(...) Bank S.A. przelał pozwanemu na jego konto wskazane przez pozwanego w spornej umowie pożyczki nr rachunku (...) w dniu 26 lutego 2016 roku kwotę 110.390,00zł

W tym samym dniu pozwany wydał polecenie przelewu tej kwoty na jego inne konto bankowe nr (...) w Banku (...) S.A..

(dowód: historia rachunku nr (...) k. 75-79, zestawienie operacji k. 150-152, polecenie przekazania środków k. 199, potwierdzenie złożenia dyspozycji przelewu k. 200)

W dniu 1 marca 2016 roku pozwany złożył w Banku (...) S.A. dyspozycję przelewu kwoty 51.000zł na rachunek (...) ze swojego rachunku (...) na rzecz E.G.F.C. S.A. tytułem umowy NR (...).

(potwierdzenie wykonania przelewu k. 153)

Pismem z dnia 5 kwietnia 2017 roku pozwany złożył oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli, „które złożyłem w umowie pożyczki nr (...)” podnosząc, iż złożone ono zostało pod wpływem błędu wywołanego podstępem. Podniósł, że został poinformowany przez przedstawiciela (...) S. A. , że zawiera umowę o kredyt konsolidacyjny, który pozwolić miał na spłatę zadłużenia jego żony D. M.. Zostało odebrane przez Bank 18.04.2017 roku.

(dowód: oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych k.48-49 wraz z dowodem nadania i doręczenia k.47)

Pismem z dnia 23 kwietnia 2016 roku W. M. (1) zatytułowanym: „Dotyczy umowy pożyczki z (...) z dnia 26.02.2016” odwołał oświadczenie pisząc „Proszę o anulowanie odstąpienia od umowy pożyczki z dnia 11.03.2016 wnosząc o potraktowanie pisma o odstąpieniu od umowy za nieważne. Jednocześnie oświadczył, że przyjmuje warunki określone w umowie kredytu (...) z dnia 26 lutego 2016 roku a tym samym spłatę rat według harmonogramu.

(dowód: pismo z dnia 23 kwietnia 2016 roku k.65)

Pismem z dnia 10 maja 2017 roku Bank poinformował pozwanego, iż umowa obowiązuje i brak jest podstaw do wstrzymania spłaty kredytu.

(dowód: pismo k. 64)

Wobec braku spłaty zadłużenia przez pozwanego w terminach określonych harmonogramem umowy, (...) Bank S.A. podjął działania windykacyjne. Działania te nie przyniosły zakładanego efektu, w wyniku czego zadłużenie wzrastało. Z powodu powstania zaległości w spłacie w kwocie 6973,67zł umowa nr (...) została przez (...) Bank S.A. wypowiedziana pismem z dnia **12.12.2017 roku**, z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia na dzień 18 stycznia 2018 roku, a pozostała do spłaty kwota postawiona została w całości w stan natychmiastowej wymagalności.

(dowód: wypowiedzenie umowy k.20)

Po wypowiedzeniu umowy (...) Bank S.A. wobec braku spłaty zadłużenia przez pozwanego, (...) Bank S.A. pismem z dnia 12.02.2018 roku wezwał pozwanego do zapłaty wymagalnych należności, wskazując jednocześnie, że w przypadku braku płatności sprawa zostanie skierowana na drogę sądową. Przesądowe wezwanie pozwany odebrał w dniu 19.02.2018 roku.

(dowód: przedsądowe wezwanie dłużnika do dobrowolnego zaspokojenia roszczenia wraz z dowodem jego doręczenia k. 21-22)

Pozwany nie uregulował zadłużenia w wyznaczonym terminie wskazanym w wezwaniu i sprawa została skierowana na drogę sądową.

Wysokość zadłużenia na dzień 02.03.2018 wynosiła 113.491,25 zł.

Na wymagalne roszczenie powoda składa się: kapitał (należność główna) w wysokości 110318,63 PLN, odsetki umowne (wynagrodzenie za korzystanie z kapitału - zgodnie z art. 359 k.c., określone w harmonogramie spłaty w momencie podpisywania umowy i stanowiące część raty kapitałowo-odsetkowej) w wysokości 1860,54 PLN, odsetki karne (określone w umowie odsetki za opóźnienie w płatności liczone od kapitału wymagalnego, odpowiadające swoim charakterem odsetkom za korzystanie z kapitału z art. 481 k.c., w tym pozwie nazywane odsetkami karnymi, gdyż tak nazwane są w umowie) w wysokości 1312,08 PLN, koszty windykacji w kwocie 0,00 PLN oraz dalsze odsetki za okres od dnia 02.03.2018 roku do dnia zapłaty, wg stopy procentowej stanowiącej dwukrotność odsetek ustawowych za opóźnienie, których wysokość na dzień wniesienia pozwu wynosi 14,00% (art.481 § 21 k.c.).

(dowód: wyciąg z ksiąg banku k.9, zestawienie należności i zaległości k. 91-94)

(...) Bank S.A. nie współpracuje i nigdy nie współpracował z (...) S. A. z siedzibą we W., z którą pozwany podpisał umowę pośrednictwa finansowego.

Przeciwko K. B. nie toczy się żadne postępowanie przygotowawcze, ani przeciwko żadnym osobom uprawnionym do zawierania zakwestionowanych umów w imieniu banków.

(dowód: pismo (...) Bank S.A. z dnia 10 maja 2017 roku k.64, pismo Prokuratury (...) we W. k. 293-294)

Do dnia 12 kwietnia 2019 roku pozwany ze spornej umowy spłacił zadłużenie w kwocie 29.729,44zł, w tym: kwota 11.929,43 zł została zarachowana na poczet spłaty kredytu, kwota 17.140,31zł została zarachowana na poczet spłaty odsetek umownych, kwota 135,70zł została zarachowana na poczet spłaty odsetek od kapitału przeterminowanego, kwota 524,00zł została zarachowana na poczet spłaty kosztów windykacji.

(dowód: pismo powoda k. 154, tabelaryczne zestawienie wpłat k. 155)

W Prokuraturze (...) we W. toczy się postępowanie pod sygn. akt I Ds. 41.2016, przeciwko M. K. i innym podejrzanym o czyny z art. 258 § 1 i 3 KK, art. 286§ 1 KK, 299 § 1 KK i 5 KK. W. M. (1) ma status pokrzywdzonego. Czyn popełniony na szkodę W. i D. M. związany z zawarciem umów kredytowych został objęty postanowieniem o przedstawieniu zarzutów - pkt III postanowienia o przedstawieniu zarzutów ogłoszonego K. F..

K. F. przedstawiono zarzut, że działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami doprowadziła przez W. i D. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w łącznej kwocie 402.795,61 zł, a także (...) Bank S.A. w kwocie 126.635,27zł, Euro Bank w kwocie 122.248,06 zł oraz (...) Bank S.A. w kwocie 15.000,00zł.

(dowód: pismo Prokuratury (...) we W. k. 129, kserokopia postanowienia o przedstawieniu zarzutów k. 130-134, protokół przesłuchania k. 135-147, dokumentacja k. 160-271)

Pozwany ma świadomość konieczności spłaty pożyczki zaciągniętej w Euro Banku. Spłacał ta pożyczkę przez rok po 1700zł, a potem po 600zł, 500zł, 400zł miesięcznie. To był pożyczka, którą chciał zaciągnąć. Kolejnych pożyczek nie chciał zaciągać, a pieniądze wpłynęły na jego konto.

Pozwany pracuje, zarabia około 2300zł netto, jego wynagrodzenie nie jest zajęte przez komornika. Pozwany leczy się na nadciśnienie i cukrzycę. Żona pozwanego pracuje jako szwaczka i zarabia około 1400zł.

(dowód: zeznania pozwanego W. M. (1) k. 83-84 minuty 00.02.08-00.32.56, k.320, raport zestawienie należności i spłat k. 111-115)

Obecnie pozwany z żoną mają dwie pożyczki w A. Banku. W A. Banku nie byli a dostali pieniądze na konto.

Z pieniędzy ze spornej pożyczki pozwany spłacił kredyty żony. Po zawarciu spornej umowy „ludzie na ul. (...)” w P. kazali przelać pozwanemu 51.000zł na wskazany przez nich nr konta.

W firmie (...) powiedzieli pozwanemu i jego żonie, że za jakiś czas kredyt może być „przeniesiony” na żonę.

Pozwany ani jego żona nie leczą się psychiatrycznie, nie korzystają z terapii psychologicznej.

(dowód: zeznania D. M. – k. 121-122 minuty 00;02;19-00;38;00, k. 310-311 minuty od 00.03.46-00.17.48, zeznania W. M. (1) – k. 83-84 minuty 00.02.0800.32.56, k.320)

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny materiału dowodowego:

Sąd postanowił oddalić wniosek pełnomocnika pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego (wniosek k. 149) jako nie mający znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a Sąd dopuszcza dowody na okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego co do twierdzeń, że nic w Euro Banku nie czytał, bo nie wziął okularów, ponieważ są absurdalne. Jak wynika z zeznań pozwanego i jego żony oboje są ludźmi zdrowymi psychicznie, nie leczą się u psychiatry ani nie korzystają z terapii psychologicznej, więc byli w stanie świadomie i swobodnie podejmować decyzje i wyrażać swoją wolę. Nikt należycie dbający o własne interesy nie podpisuje dokumentów bez zapoznania się z nimi, ewentualnie robi to na własne ryzyko licząc się z konsekwencjami.

Sporna umowa pożyczki była pierwsza, którą pozwany zawarł i jak wynika z zebranego materiału dowodowego, potrzebował tych pieniędzy dla żony, żona spłacała pieniędzmi z tej pożyczki swoje zobowiązania. Pozwany jak i jego żona mieli pełną wiedzę i świadomość na temat wysokości pożyczki, wysokości rat, wysokości prowizji dla banku.

Bank wypłacił pozwanemu na jego konto całą umówioną kwotę pożyczki. Następnie pozwany już przelał sobie z konta na które wypłacono pożyczkę wszystkie te pieniądze na swoje inne konto w innym banku, następnie bez wiedzy Euro Banku przelał wynagrodzenie za świadczone na jego rzecz usługi pośrednictwa finansowego firmie (...) S.A. z siedzibą we W..

Sam pozwany W. M. (1) zeznaje: „Pożyczkę z Euro Banku muszę spłacać. Jak wziąłem to ja się nie zapieram”.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zdaniem Sądu, powództwo należało uwzględnić w całości.

Zgodnie z treścią art. 720 KC

§ 1. Przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

§ 2. Umowa pożyczki, której wartość przekracza tysiąc złotych, wymaga zachowania formy dokumentowej.

Norma art. 720 § 2 KC ustanawia formę pisemną wyłącznie dla celów dowodowych, co oznacza, iż nie wpływa ona na ważność umowy, ale podlega ograniczeniom dowodowym. Jednak dowód z przesłuchania stron lub świadków na okoliczność dokonania czynności prawnej jest dopuszczalny, kiedy strony wyrażą na to zgodę lub jeżeli fakt dokonania czynności prawnej będzie uprawdopodobniony za pomocą pisma (art. 74 KC).

Złożona przez stronę powodową umowa pożyczki, z której powód wywodzi zobowiązanie pozwanego, jest ważna, bowiem pozwany nie udowodnił w żaden sposób, aby doszło do zawarcia tej umowy podstępem, jak twierdził pełnomocnik pozwanego.

Zgodnie z art. 86 KC

§ 1. Jeżeli błąd wywołała druga strona podstępnie, uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu może nastąpić także wtedy, gdy błąd nie był istotny, jak również wtedy, gdy nie dotyczył treści czynności prawnej.

§ 2. Podstęp osoby trzeciej jest jednoznaczny z podstępem strony, jeżeli ta o podstępie wiedziała i nie zawiadomiła o nim drugiej strony albo jeżeli czynność prawna była nieodpłatna.

Błąd wywołany w ten sposób jest wadą oświadczenia woli pozwalającą na uchylenie się od jego skutków na podstawie art. 88 KC, nawet jeżeli nie dotyczy treści czynności prawnej ani nie jest istotny.

O błędzie wywołanym podstępnie można mówić wówczas, gdy błąd składającego oświadczenie woli został spowodowany świadomie i celowo przez inną osobę. Podstęp charakteryzuje przy tym to, że wywołujący błąd działa z zamiarem, aby fałszywe przekonanie wzbudzone u innej osoby doprowadziło do tego, by ta ostatnia złożyła określone oświadczenie woli

Podstępne zachowanie wywołujące błąd może polegać na działaniu (np. składaniu fałszywych zapewnień lub zaniechaniu. Przy czym, zaniechanie może być postrzegane jako podstępne wywołanie błędu tylko o tyle, o ile ten, komu to zaniechanie jest przypisywane, miał obowiązek poinformowania drugiej strony o rzeczywistym stanie rzeczy. Obowiązek taki może wynikać z ustawy lub, co ma miejsce częściej, z zasad współżycia społecznego.

Liberalizacja przesłanek błędu prawnie doniosłego następuje wówczas, gdy błąd został wywołany podstępnie przez adresata oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu czyli przez drugą stronę umowy. W analizowanej sprawie Bankowi, w żaden sposób, nie można przypisać, że podstępem zmusił W. M. (1) do zawarcia spornej umowy pożyczki.

Zdaniem Sądu, pośrednik finansowy, który był nieuczciwy, powinien ponosić odpowiedzialność odszkodowawczą za ewentualną szkodę jaką poniósł pozwany zawierając umowę o pośrednictwo finansowe, ale nie może tej odpowiedzialności ponosić strona powodowa, ponieważ brak jest podstawy prawnej do obciążenia Banku odpowiedzialnością za działania (...) S.A. z siedzibą we W.. (...) Bank S.A. nie współpracuje i nigdy nie współpracował z (...) S. A. z siedzibą we W., z którą pozwany zawarł umowę pośrednictwa finansowego.

W imieniu Banku sporną umowę zawierał pracownik Euro Banku (...).

Przeciwko K. B. nie toczy się żadne postępowanie przygotowawcze, ani przeciwko żadnym osobom uprawnionym do zawierania zakwestionowanych umów w imieniu banków.

W analizowanej sprawie doradzająca pozwanemu (...) S.A. z siedzibą we W. wskazała Euro Banku jako ten, który udzielił pozwanemu pożyczki na najkorzystniejszych warunkach. I pozwany wraz z żoną udał się do tego Banku.

Jak już wcześniej Sąd podniósł, sporna umowa pożyczki była pierwszą, którą pozwany zawarł i jak wynika z zebranego materiału dowodowego, potrzebował tych pieniędzy dla żony, chciał pożyczyć pieniądze, aby żona spłaciła pieniędzmi z tej pożyczki swoje zobowiązania. Pozwany jak i jego żona mieli pełną wiedzę i świadomość na temat wysokości pożyczki, wysokości rat, wysokości prowizji dla banku. Sporna umowa była zawarta w siedzibie Banku, przez pracownika Banku z pozwanym.

Bank wypłacił pozwanemu na jego konto całą umówioną kwotę pożyczki. Następnie pozwany już sam, bez decyzji strony powodowej, przelał sobie z konta na które wpłacono pożyczkę wszystkie te pieniądze na swoje inne konto w innym banku (...) S.A., następnie bez jakiegokolwiek decyzji Euro Banku, dobrowolnie, samodzielnie przelał wynagrodzenie za świadczone na jego rzecz usługi pośrednictwa finansowego firmie (...) S.A. z siedzibą we W. już z konta w (...) S.A..

Bank, który udzielił pozwanemu pożyczki, jeśli to nie był kredyt konsolidacyjny, czy inwestycyjny to nie ma wpływu na co pożyczkobiorca przeznacza pożyczone pieniądze. Pozwany mógł te pieniądze wrzucić do kosza po wyjściu z Banku, oddać potrzebującym na które to decyzje Bank nie ma wpływu i pozostają one bez wpływu na konieczność spłaty zaciągniętej pożyczki.

Sporna umowa pożyczki sporządzona przez Bank jest bardzo czytelna, prosta. Na podstawie spornej umowy Bank udzielił pozwanemu, na jego wniosek pożyczki w kwocie 122.248,06 zł, z czego:

- a) opłata przygotowawcza za rozpatrzenie wniosku oraz sporządzenie i zawarcie umowy pożyczki: 100,00 zł
- b) prowizja bankowa od udzielonej P.: 11.758,08 zł.

Bank zobowiązał się przekazać pozwanemu kwotę 110.390,00 zł w dniu zawarcia umowy na wskazany przez pozwanego jego rachunek bankowy (...).

Całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę na dzień zawarcia umowy wynosiła: 177.453,08 zł.

Oprocentowanie nominalne pożyczki zostało określone na 8,70% w stosunku rocznym i było stałe.

A więc wszystkie kwoty były wprost podane w umowie, jeszcze raz należy podkreślić w bardzo przejrzystej i czytelnej formie, zrozumiałej dla każdego.

Prowizja nie przekraczająca 10 % nie jest prowizją wysoką, z całą pewnością nie jest to klauzula abuzywna. Oprocentowanie pożyczki też nie przekracza odsetek maksymalnych.

Z historii rachunku bieżącego pozwanego (...), na który bank stosownie do zapisów § 1 ust. 3 umowy przelał środki z uruchomionej pożyczki oraz z którego w myśl § 2. ust. 4 miały być dokonywane spłaty rat wynika, że strona powodowa uruchomiła na rzecz pozwanego sporną pożyczkę, przelała pieniądze, pozwany zobowiązał się ją spłacać z odsetkami i kosztami i pozwany dokonywał spłat pożyczki przez określony czas.

Pozwany i jego żona odmiennie zeznają co do kwoty jaką potrzebowała żona pozwanego, bowiem pozwany zeznaje, że żona potrzebowała 70.000zł, a D. M. zeznaje, że potrzebowała 50.000zł.

Sama świadek D. M. zeznała, że w biurze na ul. (...) w P. powiedziała, że chce kredytu około 50.000zł, a pracownicy (...) S.A. we W. powiedzieli, że musi wziąć kredyt 100.000zł ponieważ prowizja jest wysoka, a więc pozwany który działał z

żoną, razem z żoną był i w (...) S.A. z siedzibą we W. – biuro w P. na ul. (...) i w Euro Banku doskonale wiedzieli ile chcą kredytu w Banku i doskonale wiedzieli, że prowizja Banku wyniesie 11.758,08 zł, bowiem wynika to wprost z umowy.

Sam pozwany W. M. (1) zeznaje: „Pożyczkę z Euro Banku muszę spłacać. Jak wziąłem to ja się nie zapieram”.

W Prokuraturze (...) we W. toczy się śledztwo pod sygn. akt I Ds. 41.2016, przeciwko M. K. i innym podejrzanym o czyny z art. 258 § 1 i 3 KK, art. 286§ 1 KK, 299 § 1 KK i 5 KK. W. M. (1) ma status pokrzywdzonego. Czyn popełniony na szkodę W. i D. M. związany z zawarciem umów kredytowych został objęty postanowieniem o przedstawieniu zarzutów - pkt III postanowienia o przedstawieniu zarzutów ogłoszonego K. F..

K. F. przedstawiono zarzut, że działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami doprowadziła przez W. i D. M. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w łącznej kwocie 402.795,61 zł, a także (...) Bank S.A. w kwocie 126.635,27zł, Euro Bank w kwocie 122.248,06 zł oraz (...) Bank S.A. w kwocie 15.000,00zł. Pokrzywdzonymi przez w/w firmę jest nie tylko pozwany, ale i powodowy Bank i inne Banki.

Jeśli chodzi o kredyt czy pożyczkę udzieloną pozwanemu lub jego żonie przez A. Bank to była zupełnie inna sytuacja, bowiem tam pośrednik działał w imieniu i na rzecz Banku. Pozwany w A. Banku nie był, nie wiedział o umowie a dostał pieniądze na konto. To zupełnie inna sytuacja niż w analizowanej sprawie.

Jeśli chodzi o sporną umowę pożyczki to spółka (...) S.A. we W. nie działała w imieniu lub na rzecz powoda, powód nie pozostawał z tą spółką w żadnych stosunkach umownych lub faktycznych, (...) S.A. we W. była zleceniobiorcą W. M. (1), zatem fakt ewentualnego popełnienia przez ten podmiot przestępstwa na szkodę pozwanego jest związany z umową o świadczenie usług pośrednictwa finansowego, która nie jest przedmiotem niniejszego postępowania, a nie sporną umową pożyczki.

Wypowiedzeniem z dnia 12.12.2017 roku sporna umowa pożyczki została skutecznie wypowiedziana i pożyczka jest wymagalna.

Co do wysokości żądanej pozwym kwoty, wysokość zobowiązania pozwanego została udowodniona załączonymi do pozwu i w toku postępowania dokumentami w postaci wyciągu z ksiąg bankowych, tabelarycznego zestawienia wpłat, zestawienia należności i zaległości, wyciągów z kont bankowych.

W toku postępowania pozwany nie wpłacił żadnej kwoty na poczet spłaty spornego zadłużenia.

Do pozwu został dołączony wyciąg z ksiąg rachunkowych banku podpisany przez osobą upoważnioną do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banku i opatrzony pieczęcią banku. Dokument ten nie ma wprawdzie mocy dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym (art. 95 ust. 1 a) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe (tekst jednolity – Dz.U. z 2017 r., poz. 1876), nie mniej kwalifikacja taka nie pozbawia tego dokumentu mocy dowodowej i wiarygodności. Wskazać należy, że dokument ten nie był jedynym dowodem zaoficerowanym przez stronę powodową na uzasadnienie wysokości zobowiązania strony pozwanej. Do akt sprawy załączono umowę kredytu podpisaną przez pozwanego i przedstawiciela powodowego banku, harmonogram spłaty kredytu, zestawienie wpłat i sposób rozliczenia obrazującą wysokość zobowiązania pozwanego, wezwania do zapłaty kierowane do pozwanego wraz z dowodem jego doręczenia.

Pozwany zaś negując wysokość swego zobowiązania nie przedstawił żadnych dowodów co do tego, w jakiej wysokości i kiedy spłacił zobowiązanie, jaka powinna być wysokość zobowiązania, usiłując niezasadnie przerzucić w całości ten obowiązek na stronę powodową.

Tymczasem w świetle dowodów złożonych przez powoda wysokość zobowiązania pozwanego nie budzi żadnych wątpliwości. W szczególności wynika to z załączonego do pozwu wyciągu z ksiąg rachunkowych. Wyciąg ten ma moc dowodową dokumentu prywatnego, którego wprawdzie nie dotyczy domniemanie z art. 245 k.p.c., jednakże zgodnie z utrwalonym orzecnictwem dowód z dokumentu prywatnego może być podstawą ustaleń faktycznych, jest samodzielnym środkiem dowodowym, którego moc sąd ocenia według zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. W swojej

istocie wyciąg z ksiąg bankowych zawiera złożone w szczególnej formie oświadczenie wiedzy uprawnionych osób, dotyczące danych zaksięgowanych w księgach rachunkowych. Prowadzenie zaś tych ostatnich poddane jest zarówno regulacji ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2343) oraz rozporządzenia Min. Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (Dz.U. z 2013 r., poz. 329), jak i ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 196). Wyciąg z ksiąg bankowych jest to dokument prywatny, który stanowi pełnoprawny środek dowodowy i może być podstawą ustaleń faktycznych i wyrokowania, a sąd może uznać jego treść za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 sierpnia 2018 roku w sprawie o sygn. akt II CSK195/18, Legalis nr 1819091).

Strona powodowa udowodniła zatem fakty, które świadczą o zasadności powództwa precyzyjnie wskazując co składa się na należność główną oraz dochodzone odsetki, podczas gdy pozwany nie przedstawił żadnych dokumentów, które wskazywałyby, że nie posiada wymagalnego zadłużenia z tytułu w/w umowy kredytu.

Do dnia 12 kwietnia 2019 roku pozwany ze spornej umowy spłacił zadłużenie w kwocie 29.729,44zł, w tym: kwota 11.929,43 zł została zarachowana na poczet spłaty kredytu, kwota 17.140,31zł została zarachowana na poczet spłaty odsetek umownych, kwota 135,70zł została zarachowana na poczet spłaty odsetek od kapitału przeterminowanego, kwota 524,00zł została zarachowana na poczet spłaty kosztów windykacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził żadaną kwotę jak w punkcie pierwszym wyroku.

Mając na uwadze trudną sytuację finansową pozwanego na uwadze, stan zdrowia i okoliczności sprawy Sąd nie obciążył pozwanego kosztami procesu na podstawie art. 102 KPC.

O kosztach udzielonej z urzędu pozwanemu Sąd orzekł na podstawie § 8 ust. 6, § 4 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715) tj. z dnia 30 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 68).

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Z/ Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełn. pozwanego